

Batterijen Halvemaan en Hundius

bouwkundig element

ID

56849

URI

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/56849>

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Batterijen Halvemaan en Hundius](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 14-05-2024
- omvat de aanduiding als beschermd monument [Batterij De Halve Maan](#)
Deze bescherming is geldig sinds 03-10-1997
- omvat de aanduiding als beschermd monument [Batterij Hundius](#)
Deze bescherming is geldig sinds 03-10-1997
- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Batterijen Halvemaan en Hundius](#)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 14-05-2024

Provincie

West-Vlaanderen

Gemeente

Oostende

Deelgemeente

Oostende

Straat

Vuurtorenweg

Locatie

Vuurtorenweg (Oostende)

Nauwkeurigheidszone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

101 890m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Links

[Batterij Hundius, Oostende | De Hundiusbatterij aan de Vuurt... | Flickr](#)

Typologie: [batterijen](#), [bunkers](#), [elektriciteitscentrales](#), [loopgraven](#), [observatieposten](#), [zendstations](#)

Datering: [WO II](#)

[Inventarisatie bouwkundig erfgoed Oostende](#) (geografische inventarisatie: van 01-01-1993 tot 31-12-2005)

Beschrijving

Batterijen zogenaamd "Halve Maan" en "Hundius". Twee voormalige militaire domeinen ten oosten van de havengeul: duingebieden met bunkers, bakstenen bouwwerken en loopgraven, onderdeel van de Atlantikwall, opgetrokken door de Duitsers tijdens de Tweede Wereldoorlog, in casu in het kader van de uitbouw van het "Panzer Stützpunkt Hafen", het geheel van verdedigingswerken in de Oostendse haven. Beide beschermd als monument bij M.B. van 3/10/1997.

Batterij "Halve Maan" Enige resterende Duitse luchtafweer- of "FLAK-batterij" (luchtafweergeschut of "Flugabwehrkanone") in België ter hoogte van het gelijknamige 17de-eeuwse verdedigingswerk en begrensd door havengeul, Luisbosstraat, Halvemaandijk en Vuurtorenweg. Zogenaamd naar strategisch belangrijke plek vlakbij de ingang van de haven, zie halfcirkelvormige versterking die teruggaat tot het beleg van Oostende (1601-1604). Tijdens de Eerste Wereldoorlog staat op deze plaats de Duitse batterij "Eylau". Vanaf juli 1943 uitgebouwd tot hoofdkwartier. Omvat onder meer een vrij zeldzame manschappenbunker "R656" voor 15 soldaten, een commandobunker "R610"- na de Tweede Wereldoorlog heringericht als coördinatiecentrum voor de Marine -, een machinegeweeerbunker "R515", enkele observatieposten, een flankeringkazemat en verschillende bakstenen gebouwen. Site in 1950 in gebruik genomen door de Belgische Zeemacht, die er een radarstation inricht ten behoeve van de militaire scheepvaart en om de kust te bewaken.

Batterij "Hundius" Gelegen ten oosten van batterij "Halve Maan", tussen Vuurtorenweg, Spinoladijk en Fort Napoleon. Zogenaamd naar Paul Hundius, een commandant van een Duitse duikboot, omgekomen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Als onderdeel van de Atlantikwall op 1 juli 1943 verplaatst van de havengeul naar de duinen. Op basis van een plan uit 1942 uitgebouwd door Russische en Oekraïense krijgsgevangenen. Schoolvoorbeeld van een Marinekustbatterij, zie bijna perfect symmetrisch uitgebouwde batterij met onder meer een centrale vuurleidingpost waarrond vier geschutskazematten type "R671" op open bedding. Bij elk kanon hoort een munitiebunker van het type "R134"; per twee kanonnen een manschappenbunker type "R502". Verder nog diverse bakstenen gebouwen en een loopgravenstelsel. Site vanaf 1950 ingericht door Belgische Zeemacht om ze in oorlogstijd als maritieme commandopost van de kust te kunnen gebruiken. Daartoe bouw van elektriciteitscentrale en krachtig radiocommunicatiestation.

- Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg West-Vlaanderen, Cel Monumenten en Landschappen, Archief nrs. DW0002035, W/01123 en W/01124.
- FRANCART P., La Côte Belge 1940/44. Le Mur de l'Atlantique, deel I, Ganshoren, 1988, p. 353-377.
- PHILIPPART F., De batterij Hundius en de Halve Maan beschermd in Oostende, in De Plate, jg. 27, 1998, p. 136-138.
- PHILIPPART F., De batterij Hundius, de Halve Maan en de mortierbunker, in Open Monumentendag Oostende, 1999, p. 64-75.

Bron: CALLAERT G., DELEPIERE A.-M., HOOFT E., KERRINCKX H. & VANNESTE P. met medewerking van SANTY P. & SNAUWAERT L. 2005: *Inventaris van het bouwkundig erfgoed, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Oostende, Deel IA: Stad Oostende, Straten A-M, Deel IB: Stad Oostende, Straten N-Z en wijken Haven, Hazegras, Opex, Deel II: Deelgemeenten*

Mariakerke, Raversijde, Stene en Zandvoorde, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen
WVL6, onuitgegeven werkdocumenten.

Auteurs: [Delepiere, Anne Marie](#); [Kerrinckx, Hans](#); [Hooft, Elise](#); [Callaert, Gonda](#)

Datum: 2005

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)